

L'APUNT

Les arts que no es noten

Xavier Roca

Sovint es diu que una bona banda sonora d'una pel·lícula és aquella que no es nota, que acompanya les imatges com una segona pell i que va calant en l'estat d'ànim de l'espectador sense fer-ne ostentació i sense que aquest en sigui conscient. Amb el disseny –en les seves diferents modalitats– passa una mica el mateix: un bon disseny resulta estèticament harmònic però la

seva finalitat no és estètica, sinó pràctica i funcional. Tot objecte concebut per l'home té un disseny, i aquest està pensat en funció de l'ús que se li ha de donar. En aquest sentit, el Museu del Disseny és una manera de sistematitzar i analitzar obres amb grans dosis de creativitat que no han estat pensades per ser exhibides sinó utilitzades.

ó i diversió

màgia del Nadal, amb tota la seva càrrega d'emoció, *Santa nit*, una versió urbana del naixement de Jesús. Més enllà dels límits de la religió, deixant-se endur per la potència del naixement, l'actriu Cristina Genebat debuta com a autora teatral. Per Nadal –atenció!– també hi ha un paquet d'obres de Shakespeare que cal revisar: les còmiques *Nit de reis* i *Com us plagui*, un *Hamlet* essencial i un *Eduard II* de Christopher Marlowe, coetani del The Globe. ■

La repesca del Festival Grec

'Vells temps', 'Patatu', 'Rhum' i 'Merda d'artista' són de l'estiu

Quatre títols que es van estrenar en el Festival Grec repeteixen per Nadal. *Merda d'artista*, que va fer temporada tot el mes de juliol al Poliorama, ara es trasllada al Barts en sessió golf. Efectivament, és un musical divertit i desinhibit que parteix de l'anècdota de l'artista Piero Manzoni, que s'ha fet cèlebre perquè enllauna els seus propis detritus. *Patatu* trasllada a escena les aventures d'un per-

sonatge literari que l'actriu Àngel Bassas es va inventar per acompanyar el fill a l'escola. Ara es troba al Poliorama. *Rhum* és un sentit i divertit homenatge a Monti, una peça que el pallaso havia triat per acomiadar-se dels escenaris, però que no va tenir temps d'estrenar. Ara els seus companys el recuperen al Lliure, amb tota la càrrega emocional que comporta l'absència d'un pallaso premiat amb el Nas d'Or a títol pòstum en el Festival de Pallassos. Finalment, *Vells temps*, a la Beckett, és una peça intrigant de Harold Pinter, preciosista, per a parelles.

Centrifugadora d'"Els pastorets"

El Poliorama, el Regina i el Tantarantana piquen l'ullet a Folch i Torres

Tothom accepta que *Els pastorets* és l'obra de referència d'aquest Nadal. Es tracta de produccions que interpreten majoritàriament companyies de teatre amateur. Per això, són habituals les versions més o menys fidels al clàssic de Josep Maria Folch i Torres, amb els seus Lluquet i Rovelló més o menys ben definits. Els que renuncien menys a la tradició, amb personatges amb samarra i sabates de set vetes, són els

Pastorets superstel, que l'any passat el Jove Teatre Regina ja va repescar de Ricard Reguant. Al Poliorama també repeteixen *Pastorets I+D*, que dirigeixen els del Tricicle amb alumnes de l'escola Eòlia. En Lluquet i en Rovelló són, ara, dos nois que han fet empipar la mare perquè no coneixen prou bé la història bíblica i l'avia els alligona afectuosament. En la peça, un àngel presumit aconsegueix guanyar-se una diversió que, fins ara, només era propietat dels dimonis. Per acabar, el Tantarantana presenta *Els pastorets (i alguns marcians també)*: comèdia i tendresa alhora.

La història, la memòria

Des de 'La maternitat d'Elna' fins a les 'varietés' dels seixanta

La cartellera de Nadal vol arribar a l'espectador amb peces emotives. I la memòria és un camp abonat, però cal cuidar-lo molt bé per garantir que la nostàlgia endolceixi els sentiments més punyents. Rosa Galindo recupera una perla: *La maternitat d'Elna*, a la plataforma I+D d'Eòlia. Al costat de Pablo Ley i de Josep Galindo, recusen les petites històries de les dones que recuperaven l'alegria quan eren traslladades a la

torre on podien parir dignament els fills. Allà recuperaven la cançó, el somriure i la dignitat, i allunyaven provisionalment la gana, la pena i la mort. La peça es construeix amb aquelles cançons que interpreten durant un parèntesi de vida i s'il·lustra amb fotografies i fragments de les vides d'aquelles mares que estan recollides per la historiadora Assumpta Montellà. També en el capítol de memòria recent, hi ha l'evocació a les *varietés* dels anys seixanta amb *Las Divinas a Paradís*, a la Sala Muntaner, i el musical de *La Mynyos*, al Teatre del Raval. Totes dues comencen temporada en breu.

Crònica

Jordi Bordes

El dia després

La Passió d'Olesa de Montserrat ha cedit l'escenari a la voluntat d'explicar una altra Passió dolorosa per a una Catalunya molt sensible al dret a decidir: *Fang i setge* és una mirada èpica i monumental al setge de Barcelona de fa 300 anys. Es va estrenar la nit de dissabte. En l'ànim de la gent, es va percebre la voluntat inicial (uns braves quan Villarroel reclamava, en castellà, la llibertat per Catalunya) i l'emoció final, amb la derrota i el naixement del compromís més tendre. (També Wajdi Mouawad necessitava a *Cels* generar un naixement després de l'atemptat dels joves de tot el món als museus, per donar una sortida a l'esperança.) El director del muntatge és Joan Font. Les ombres dels gegants ho fan evident. També el dolor per veure una biblioteca cremada. Amb Comediants ja va clamar a Déu per l'incendi de la biblioteca de Bagdad a *Les mil i una nits*: "El gènere sempre es pot reposar, però els llibres...", es lamenta un devot comerciant de teles. Marc Rosich cedeix la guerra als joves anònims; el dubte, al terrissaire, i la valentia, a les noies.

Fins a un centenar de persones interpreten aquesta peça monumental amb una música que viatja de l'èpica (*Arriquem*) a la rumba festiva o a l'emotiva per il·lustrar els sentiments dels personatges que defensen casa seva amb els seus companys d'armes i d'amors. Salvador Brotons desplega una paleta variada de partitures que sonen perfectament en un escenari d'uns 25 metres (!) de boca amb constants moviments d'escenari que puja, baixa, gira, es desplega i, fins i tot, trasllada un núvol i una pluja a la platea. A l'obra, Casanova i Villarroel cedeixen protagonisme als ciutadans de Barcelona (els *oportunistes* polítics inclosos). Aquell 11 de setembre, després de la pluja, va caure un xàfec de pólvora a Barcelona. Hores després, la ciutat renaixia, conscient que la llibertat és un bé propi. Catalunya celebra 300 anys d'aquella derrota. Ara, el Teatre de La Passió d'Olesa pretén fer de la funció de dissabte una tradició tan ferma com la de la Setmana Santa: després d'una mort, una resurrecció. Amén.

Olesa pretén fer amb 'Fang i setge' una segona 'Passió'

FUNDACIÓ NOGUERA

Reunits els Jurats per adjudicar les XXIV Beques Notari Raimon Noguera, el passat dia 10 de desembre de 2014, han deliberat i les han atorgat per unanimitat en la seva modalitat d'Història Medieval, al Sr. Pau Castell i Granados amb el tema "Orígens i evolució de la cacera de bruixes a Catalunya (segles XV i XVI)", i en la d'Història Moderna i Contemporània, al Sr. Xevi Camprubí i Pla amb el tema "L'impressor Rafael Figueró (1642-1726) i la premsa a la Catalunya del seu temps".

Barcelona, desembre de 2014